

BỘ THÔNG TIN DÀNH CHO BÁO CHÍ TRƯỚC THÈM CHUYẾN THĂM CHÍNH THỨC CỦA NGÀI MARTIN CANDINAS, CHỦ TỊCH QUỐC HỘI LIÊN BANG THỤY SỸ (27-30.06.2023)

MỤC LỤC

Các hoạt động quan trọng của Chủ tịch Quốc hội Martin Candinas tại Việt Nam	2
Thành phần Đoàn Đại biểu Quốc hội Thụy Sĩ do Chủ tịch Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ Martin Candinas dẫn đầu	3
Mô hình lương viện của Nghị viện Thụy Sĩ	5
Tổng quan về quan hệ ngoại giao giữa Thụy Sĩ và Việt Nam.....	7
Chương trình Hợp tác Phát triển Kinh tế giữa Thụy Sĩ và Việt Nam	10
Từ vựng tiếng Anh-tiếng Việt.....	13

ĐẠI SỨ QUÁN THỤY SỸ TẠI VIỆT NAM

Các hoạt động quan trọng của Chủ tịch Quốc hội Martin Candinas tại Việt Nam

- Hội đàm với Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ và lãnh đạo cấp cao của Việt Nam
- Hội đàm với Bộ trưởng Công Thương Nguyễn Hồng Diên
- Gặp gỡ với Lãnh đạo thành phố Hải Phòng
- Thăm một số dự án do Tổng cục Kinh tế Liên bang Thụy Sĩ SECO tài trợ
- Gặp gỡ cộng đồng người Thụy Sĩ tại Hà Nội và đại diện các doanh nghiệp Thụy Sĩ tại Việt Nam

ĐẠI SỨ QUÁN THỤY SỸ TẠI VIỆT NAM

**Thành phần Đoàn Đại biểu Quốc hội Thụy Sĩ do Chủ tịch Quốc hội Liên bang
Thụy Sĩ Martin Candinas dẫn đầu**

Nhận lời mời của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ, đoàn Đại biểu Quốc hội Thụy Sĩ do Chủ tịch Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ Martin Candinas dẫn đầu sẽ thăm chính thức Việt Nam từ ngày 27 đến ngày 30/06/2023.

**Ông Martin Candinas¹, Chủ tịch Hội đồng Quốc gia (Hạ viện)
kiêm Chủ tịch Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ (gọi tắt là Chủ
tịch Quốc hội)**

Ông Martin Candinas là Chủ tịch Hội đồng Quốc gia kiêm Chủ tịch Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ nhiệm kỳ 2022/2023. Ông là Đảng viên Đảng Trung tâm tại Hội đồng Quốc gia từ năm 2011 và là Ủy viên Ủy ban Giao thông & Viễn thông và Ủy Ban Chính sách An ninh. Thêm vào đó, ông Candinas đặc biệt quan tâm đến chính sách phúc lợi xã hội và gia đình cũng như chính sách năng lượng và khí hậu hướng tới tương lai. Là một đại diện của bang Graubünden (Grisons), những vấn đề về vùng núi và phát triển du lịch cũng được ông Candinas chú ý.

Ông Martin Candinas đã kết hôn và có 3 con. Ông làm việc trong lĩnh vực bảo hiểm xã hội. Ông nói tiếng Romansh (Sursilvan), Đức, Pháp, Ý và sống tại Chur, Graubünden.

Ông Eric Nussbaumer², Phó Chủ tịch thứ nhất của Hạ viện

Ông Eric Nussbaumer là Phó Chủ tịch thứ nhất Hạ viện. Ông được bầu là Phó Chủ tịch Hạ viện vào năm 2022, điều đó có nghĩa là ông sẽ trở thành Chủ tịch Hạ viện vào cuối năm 2023. Ông là Đảng viên Đảng Xã hội và đại diện bang Basel-Landschaft.

Là Ủy viên Ban Năng lượng tại Hạ viện, ông tham gia vào quá trình dự thảo chiến lược năng lượng đến năm 2050. Ông ủng hộ sử dụng và phát triển nguồn năng lượng tái tạo, năng lượng bền vững và không phụ thuộc vào năng lượng hạt nhân. Đồng thời, ông cũng ủng hộ Thụy Sĩ tăng cường quan hệ với Liên minh châu Âu.

Bà Maja Riniker³, Phó Chủ tịch thứ hai của Hạ viện

Bà Maja Riniker là Phó Chủ tịch thứ hai của Hạ viện. Tháng 9/2022, bà được Đảng Dân chủ Tự do (Free Democratic Party – FDP) đề cử là ứng viên Phó Chủ tịch thứ hai của Hạ viện và bà đã trúng cử vào vị trí này vào tháng 11/2022. Nếu được tái cử tại kỳ bầu cử năm 2023, bà Riniker sẽ trở thành Chủ tịch Hạ viện vào năm 2025. Bà hiện là Ủy viên Ban An ninh tại Hạ viện và đại diện cho bang Aargau.

¹ Nguồn: <https://www.parlament.ch/en/organe/national-council/president-nc>, truy cập ngày 31/05/2023

² Nguồn: <https://www.parlament.ch/en/biografie/eric-nussbaumer/3899>, truy cập ngày 31/05/2023

³ Nguồn: <https://www.parlament.ch/en/biografie/maja-riniker/4313>, truy cập ngày 31/05/2023

Bà ủng hộ quân đội Thụy Sĩ gia tăng sức mạnh. Bà là Ủy viên Ủy Ban Hành chính, phụ trách quản lý chung về mảng hành chính của Quốc hội.

Bà Glanzmann-Hunkeler⁴, Nghị sĩ, Hạ viện

Bà Glanzmann-Hunkeler là Nghị sĩ thuộc Hạ viện từ 18/09/2006. Tính đến tháng 04/2022, bà là Chủ tịch Phái đoàn tại Hội đồng Nghị viện của Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO), Ủy viên Ủy ban Chính sách An ninh và Nghị sĩ tại Hội đồng Nghị viện của OSCE. Bà là Đảng viên Đảng Trung tâm và đại diện cho bang Lucern.

Ông Philippe Schwab⁵, Tổng Thư ký Văn phòng Hạ viện

Ông Philippe Schwab đứng đầu Văn phòng Quốc hội từ 01/07/2013. Ông cũng đứng đầu Ban Quản lý và Ban thư ký của Hạ viện và Quốc hội Liên bang.

Nhiệm vụ chính của Tổng Thư ký là đảm bảo các hoạt động của Quốc hội và các cơ quan diễn ra một cách thuận lợi. Ông báo cáo với Ủy ban Hành chính về quản lý Văn phòng Quốc hội.

Tim hiểu thêm thông tin:

Về Quốc hội Thụy Sĩ:

<https://www.parlament.ch/en/%C3%BCber-das-parlament/publications/brochures>

<https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home/politik-geschichte/politisches-system/bundesversammlung.html>

<https://www.bk.admin.ch/bk/en/home/dokumentation/Swiss-Confederation-brief-guide.html>

Về Tổng Cục Kinh tế Liên bang Thụy Sĩ (SECO) tại Việt Nam

<https://www.seco-cooperation.admin.ch/secocoop/en/home/laender/vietnam.html>

Ảnh: (Nguồn: Quốc hội Thụy Sĩ)

Ngài Martin Candinas:

<https://www.parlament.ch/SiteCollectionImages/organe/praesidenten-nr/2022-23 Nrp Martin Candinas 7L2A3079 16x9.jpg>

Ngài Eric Nussbaumer:

<https://www.parlament.ch/sitecollectionimages/profil/original/2702.jpg>

Bà Maya Riniker:

<https://www.parlament.ch/sitecollectionimages/profil/original/3209.jpg>

Bà Ida Glanzmann-Hunkeler:

<https://www.parlament.ch/sitecollectionimages/profil/original/2657.jpg>

Ngài Schwab Philippe:

<https://www.parlament.ch/SiteCollectionImages/ueber-das-parlament/schwab-philippe-300-200.jpg>

⁴ Nguồn: <https://www.parlament.ch/en/biografie/ida-glanzmann-hunkeler/1337>, truy cập ngày 31/05/2023

⁵ Nguồn: <https://www.parlament.ch/en/%C3%BCber-das-parlament/parliamentary-services/secretary-general>, truy cập ngày 31/05/2023

ĐẠI SỨ QUÁN THỤY SỸ TẠI VIỆT NAM

Mô hình lưỡng viện của Nghị viện Thụy Sĩ

Anh: – Phiên họp mùa đông 2022 / – Phiên bầu cử Chủ tịch hai viện (Nguồn: Quốc hội Thụy Sĩ)

Nhà nước Liên bang Thụy Sĩ vận hành theo mô hình tam quyền phân lập, với cơ quan lập pháp (Quốc hội), cơ quan hành pháp (Hội đồng Liên bang – tức Chính phủ) và cơ quan tư pháp (hệ thống Tòa án).

Nghị viện Liên bang (tức Quốc hội Liên bang) gồm Hội đồng Quốc gia (Hạ viện) và Hội đồng Nhà nước (Thượng viện). Hội đồng Quốc gia gồm 200 nghị sĩ là cơ quan đại diện cho nhân dân Thụy Sĩ. Hội đồng Nhà nước với 46 nghị sĩ đại diện cho 26 bang (canton). Hạ viện và Thượng viện có quyền lực ngang nhau và đều xử lý tất cả các vấn đề chung của đất nước. Các quyết định của Quốc hội chỉ có hiệu lực khi hai Viện đạt được đồng thuận.

Mỗi năm, hai Viện họp riêng 4 kỳ, mỗi kỳ kéo dài khoảng 3 tuần và họp chung tối thiểu 1 kỳ. Bên cạnh đó có thể có thêm những kỳ họp đặc biệt kéo dài nhiều ngày.

Quốc hội là cơ quan lập pháp tối cao của Liên bang Thụy Sĩ, chịu trách nhiệm ban hành luật, giải ngân, bầu nội các và giám sát hoạt động của các cơ quan có thẩm quyền cao nhất cấp Liên bang, bao gồm Hội đồng Liên bang (Chính phủ), Bộ máy hành chính Liên bang và các tòa án Liên bang.

Nghị sĩ Quốc hội được bầu với nhiệm kỳ 4 năm và nếu muốn có thể tái ứng cử. Bầu cử Hội đồng Quốc gia là bầu cử cấp liên bang, còn bầu cử Hội đồng Nhà nước sẽ tuân thủ theo Luật của các bang. Năm nay, người dân Thụy Sĩ sẽ đi bỏ phiếu để bầu ra 246 nghị sĩ của hai Viện vào ngày 22/10/2023. Việc lựa chọn Chủ tịch Hội đồng Quốc gia (Chủ tịch Hạ viện) và Chủ tịch Hội đồng Nhà nước (Chủ tịch Thượng viện) sẽ diễn ra vào ngày 04/12/2023.

Mỗi năm, Hạ viện và Thượng viện đều sẽ có một vị chủ tịch mới, được bầu ra trong số các nghị sĩ của hai Viện. Năm 2023, Ông Martin Candinas (Đảng viên Đảng Trung tâm) được chọn là người đứng đầu Hội đồng Quốc gia. Còn bà Brigitte Häberli-Koller (cũng là Đảng viên Đảng Trung tâm) là người đứng đầu Hội đồng Nhà nước. Hai chủ tịch là người lập kế hoạch và chỉ đạo các cuộc thảo luận của mỗi viện, điều hành công việc chung của Văn phòng và đại diện cho Hội đồng Quốc gia hoặc Hội đồng nhà nước trong các chuyến công du ở nước ngoài.

Thông tin thêm:

Về Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ:

<https://www.parlament.ch/en/%C3%BCber-das-parlament/publications/brochures>

<https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home/politik-geschichte/politisches-system/bundesversammlung.html>

<https://www.bk.admin.ch/bk/en/home/dokumentation/Swiss-Confederation-brief-guide.html>

Về kỳ bầu cử Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ năm 2023

<https://www.ch.ch/en/elections2023/>

Ảnh chính thức: (Nguồn: Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ)

Kỳ họp Quốc hội mùa đông năm 2022

<https://www.media-parl.ch/picture.php?/7418/category/291>

ĐẠI SỨ QUÁN THỤY SỸ TẠI VIỆT NAM

Tổng quan về quan hệ ngoại giao giữa Thụy Sĩ và Việt Nam

Những dấu mốc quan trọng trong quan hệ ngoại giao giữa hai nước

Thụy Sĩ và Việt Nam chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao vào năm 1971. Đại sứ quán đầu tiên của Thụy Sĩ tại Hà Nội được mở vào năm 1973 và đến năm 2015, Thụy Sĩ đã mở thêm Tổng Lãnh sự quán Thụy Sĩ tại thành phố Hồ Chí Minh. Ban đầu, quan hệ hợp tác giữa hai nước tập trung vào hỗ trợ phát triển và viện trợ nhân đạo của Thụy Sĩ dành cho Việt Nam. Trải qua hơn nửa thế kỷ, mối quan hệ thân thiết giữa hai quốc gia đã phát triển và mở rộng trên nhiều lĩnh vực. Hai nước tổ chức tham vấn chính trị từ năm 2011. Đàm phán về Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Khối Mậu dịch tự do châu Âu, mà Thụy Sĩ là thành viên, diễn ra từ năm 2012. Năm 2021, Thụy Sĩ và Việt Nam kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao và 30 năm quan hệ hợp tác phát triển nhằm hỗ trợ phát triển kinh tế-xã hội của Việt Nam và giúp Việt Nam trở thành quốc gia hiện đại và thịnh vượng.

- **Thụy Sĩ hỗ trợ Việt Nam phát triển bền vững**

Thông qua các cơ quan phụ trách phát triển và hợp tác kinh tế cũng như các hoạt động viện trợ nhân đạo, chính phủ Thụy Sĩ đã hỗ trợ Việt Nam hơn 600 triệu franc (15 nghìn tỷ đồng). Trước năm 2016, các hoạt động hợp tác phát triển này chủ yếu tập trung vào các mục tiêu xóa đói giảm nghèo - thông qua hỗ trợ phát triển nông thôn, quản trị địa phương, thúc đẩy sự tham gia của người dân, và tiếp cận dịch vụ tư pháp. Sau đó, Thụy Sĩ đã chuyển dịch sang mục tiêu hỗ trợ Việt Nam phát triển kinh tế bền vững theo định hướng thị trường. Hiện tại, với tư cách là quốc gia ưu tiên trong chương trình hợp tác phát triển kinh tế của Thụy Sĩ, Việt Nam được nhận hỗ trợ kỹ thuật trị giá 70 triệu CHF từ chính phủ Thụy Sĩ cho giai đoạn 2021-2024. Chương trình tập trung cải thiện điều kiện khung trong quản lý tài chính công, tăng cường và củng cố khu vực tư nhân, nâng cao năng lực cạnh tranh và khả năng tiếp cận thị trường của khu vực tư nhân, tăng cường năng lực quy hoạch đô thị và khả năng chống chịu với biến đổi khí hậu. Thụy Sĩ cũng đã viện trợ nhân đạo cho Việt Nam, cụ thể là cứu trợ khẩn cấp cho người dân bị ảnh hưởng sau trận bão lũ ở miền Trung vào năm 2020 và hỗ trợ vật tư y tế trong đại dịch Covid-19.

Sự hợp tác phát triển mang lại tác động mạnh

Trong giai đoạn 2002-2004, nhà ngoại giao Thụy Sĩ và cũng là cựu Tổng Giám đốc của Hiệp ước chung về thuế quan và mậu dịch (GATT) Arthur Dunkel, đồng thời là một người bạn thân thiết của Việt Nam, đã hỗ trợ Việt Nam trong tiến trình gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) cũng như chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm với các nhà đàm phán Việt Nam. Thụy Sĩ, một đất nước luôn có niềm tin vững chắc vào các hiệp định đa phương, tự hào vì đã góp phần giúp Việt Nam trở thành thành viên chính thức của WTO từ năm 2007. Sau đó, hợp tác trong lĩnh vực thương mại tiếp tục phát triển. Thông qua chương trình hợp tác phát triển kinh tế, Việt Nam nhận được hỗ trợ chuyên gia từ Trung tâm Thương mại Quốc tế (ITC) trong việc triển khai Chiến lược xuất khẩu quốc gia năm 2021-2023. Hơn thế nữa, chương trình cũng hỗ trợ chuyển đổi các khu công nghiệp truyền thống sang mô hình khu công nghiệp xanh và giúp các Doanh nghiệp nhỏ và vừa của Việt Nam nâng cao năng suất, chất lượng và phát triển bền vững, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình xuất khẩu và/hoặc phát huy tiềm năng trên cương vị là nhà cung cấp cho các chuỗi cung ứng trong khu vực hoặc trên thế giới.

- **Hợp tác vì một cơ chế đa phương vững mạnh và thế giới hòa bình**

Tham gia vào tiến trình hòa giải và xây dựng hòa bình là đặc điểm có tính nhất quán trong chính sách ngoại giao của Thụy Sĩ, được khẳng định bởi một thành phố Geneva mang tính quốc tế, thành phố của hòa bình, là nơi đặt trụ sở của nhiều tổ chức thuộc Liên hợp quốc. Thụy Sĩ và Việt Nam đều là hai thành viên tích cực của Liên hợp quốc và đều quan tâm đến tôn trọng luật pháp quốc tế. Cả hai quốc gia đều sẵn sàng hợp tác cùng nhau trong hòa giải và xây dựng hòa bình trên thế giới, ở bất kỳ nơi đâu và dưới bất kỳ hoàn cảnh nào thuận lợi cho các hành động can thiệp này. Trên cương vị là Ủy viên không thường trực Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc nhiệm kỳ 2023-2024, Thụy Sĩ đặc biệt quan tâm đến kinh nghiệm mà Việt Nam có được trong nhiệm kỳ 2021-2022 cũng tại Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc

- **Hợp tác kinh tế**

Tại cả hai quốc gia, khu vực tư nhân là động lực chính thúc đẩy sự thịnh vượng về kinh tế. Kể từ khi Việt Nam thực hiện chính sách “Đổi mới”, bắt đầu mở cửa nền kinh tế, thương mại giữa hai nước dần

phát triển. Xuất khẩu của Thụy Sĩ vào Việt Nam chủ yếu là máy móc, tiếp theo là máy tính, linh kiện, phụ kiện điện tử và dược phẩm. Xuất khẩu của Việt Nam vào Thụy Sĩ phần lớn là sản phẩm da giày, dệt may, hàng điện tử, thủy hải sản và các loại nông sản khác. Quan hệ kinh tế giữa Thụy Sĩ và Việt Nam được duy trì ổn định trong thời kỳ Covid-19 và năm 2022: hiện tại, tổng vốn đầu tư trực tiếp của Thụy Sĩ vào Việt Nam đạt 2 tỷ CHF, tương đương 51 nghìn tỷ đồng (Thụy Sĩ hiện đứng thứ 21 trong số các nhà đầu tư nước ngoài và là một trong số các nhà đầu tư châu Âu quan trọng tại Việt Nam). Theo quỹ đạo tăng trưởng kinh tế của Việt Nam, dòng vốn đầu tư nước ngoài vẫn còn tiềm năng tăng lên. Theo ước tính, các khoản đầu tư này sẽ giúp tạo ra hơn 20,000 việc làm ở các lĩnh vực khác nhau như xây dựng, chế biến thức ăn, máy móc, dược phẩm, dụng cụ chính xác, bao gồm công nghệ và dụng cụ y tế, công nghệ thông tin, dịch vụ vận chuyển và logistics. Hiện nay, có hơn 100 doanh nghiệp Thụy Sĩ đang hoạt động tại Việt Nam, trong đó có các công ty đa quốc gia quy mô lớn như ABB, Nestlé, Novartis, Roche, Schindler, Swiss Re... Đàm phán Hiệp định Thương mại Tự do giữa Việt Nam và Hiệp hội Mậu dịch Tự do châu Âu (EFTA) mà Thụy Sĩ là thành viên diễn ra từ năm 2012. Cả hai bên đều hy vọng sớm kết thúc đàm phán và tiến hành ký kết hiệp định tiến bộ và hiện đại này nhằm tạo động lực thúc đẩy quan hệ kinh tế song phương giữa hai nước.

- **Hợp tác trong giáo dục, khoa học và đổi mới sáng tạo**

Hợp tác trong lĩnh vực giáo dục, khoa học và đổi mới sáng tạo là một trong các lĩnh vực đang mở rộng. Nhiều trường Đại học Thụy Sĩ đã xây dựng quan hệ với các trường cao đẳng và đại học của Việt Nam, bao gồm hợp tác trong ngành nổi tiếng như quản trị nhà hàng-khách sạn. Hàng năm, những nghiên cứu cứu sinh trẻ người Việt Nam có bằng Thạc sĩ hoặc Tiến sĩ có thể ứng tuyển Học bổng Chính phủ Thụy Sĩ.

Kể từ năm 2020, Quỹ Khoa học Quốc gia Thụy Sĩ (SNSF) và đối tác Việt Nam là Quỹ Phát triển Khoa học và Công nghệ Quốc gia (NAFOSTED) đã hỗ trợ các dự án hợp tác nghiên cứu chung của các nhóm nghiên cứu Thụy Sĩ-Việt Nam kết hợp. Đợt tiếp nhận hồ sơ đăng ký lần đầu, khởi động vào tháng 10/2020, với đóng góp tài chính trị giá 2,5 triệu franc (hơn 62 tỷ đồng) từ Thụy Sĩ đã giúp tài trợ 10 dự án nghiên cứu. Sau thành công của đợt đầu tiên, đợt tiếp nhận lần thứ hai, sẽ được phát động vào mùa thu năm 2023.

Bác sỹ Alexandre Yersin (1863-1943) – “Một nhà khoa học đức hạnh và nhân văn, được người dân Việt Nam tôn kính”

Sau khi phát hiện vi khuẩn gây bệnh dịch hạch tại Hồng Kông, nhà khoa học người Pháp gốc Thụy Sĩ Alexandre Yersin đã chuyển đến Việt Nam, nơi ông trồng cây cao su và cây canh-ki-na. Cây canh-ki-na được dùng để sản xuất thuốc ký ninh trị sốt rét. Ông cũng đóng vai trò tích cực trong việc thành lập trường Y-Dược Đông Dương (tiền thân của trường Đại học Y Hà Nội), và là vị hiệu trưởng đầu tiên của trường. Sau khi ông qua đời, nhiều đường phố ở Việt Nam được đặt theo tên ông để tưởng nhớ vị bác sỹ tài năng và đức độ này. Bên cạnh mộ phần của ông ở Suối Dầu, người dân đã lập một ban thờ giản dị để thờ phụng ông ngay tại một ngôi chùa cổ. Ngôi nhà của ông ở Nha Trang hiện nay là Bảo tàng Yersin. Ngôi trường Pháp tại Hà Nội đặt theo tên ông, và một trường đại học tư ở Đà Lạt cũng vậy.

Tại Thụy Sĩ, một số người Việt Nam đang theo bước chân bác sỹ Alexandre Yersin. Ví dụ, một người gốc Việt có tên Nhật Vượng đã sáng lập tổ chức Water Inception nhằm phát triển công nghệ mới giúp xử lý khủng hoảng nước trên thế giới. Ông cũng là người khởi xướng ý tưởng #WaterForRefugees để quảng bá và phân phối máy tạo ra nước uống từ không khí. Máy này có thể sản xuất 500 lít nước sạch và an toàn mỗi ngày cho các khu tị nạn, ngay cả trong điều kiện hoang mạc. <https://www.waterinception.org/>

Quan hệ Ngoại giao Thụy Sĩ-Việt Nam qua các con số

Quan hệ Ngoại giao	Thiết lập ngày 11 tháng 10 năm 1971
Công dân Thụy Sĩ tại Việt Nam	650 (đến tháng 5.2023) ⁶
Cộng đồng Việt Nam tại Thụy Sĩ	4.376 (đến tháng 3.2023)
Thương mại song phương	2.35 tỷ franc/ 59 nghìn tỷ đồng (năm 2022) ⁷
Đầu tư trực tiếp Thụy Sĩ vào Việt Nam	1.77 tỷ franc/ 45 nghìn tỷ đồng (năm 2022) ⁸

⁶ Nguồn: <https://www.sem.admin.ch/sem/de/home/publiservice/statistik/auslaenderstatistik/archiv/2023/03.html>

- Xem file Excel "2-10: Total foreign resident population by foreigner group", truy cập ngày 31/05/2023

^{7,8} Nguồn: <https://www.eda.admin.ch/countries/vietnam/en/home/representations/embassy/swiss-business-hub.html>, truy cập ngày 31/05/2023

⁹ Nguồn: Tổng Cục Du lịch Việt Nam, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam, <https://thongke.tourism.vn/>, truy cập ngày 31/05/2023

Công dân Thụy Sĩ du lịch đến Việt Nam

gần 36,000 (năm 2019) ⁹

Đại sứ Thụy Sĩ tại Việt Nam

Ngài Thomas Gass (từ tháng 2/2023)

Đại sứ Việt Nam tại Thụy Sĩ

Ngài Phùng Thế Long (từ tháng 6/2022)

Các trang thông tin thêm về quan hệ giữa Thụy Sĩ và Việt Nam

Thụy Sĩ và Việt Nam

<https://www.eda.admin.ch/countries/vietnam/en/home/switzerland-and/bilateral-relations.html>

Chiến lược phát triển của Cục Kinh tế Liên bang Thụy Sĩ (SECO) giai đoạn 2021-24 tại Việt Nam

<https://www.seco-cooperation.admin.ch/secocoop/en/home/laender/vietnam.html>

Cơ quan Hợp tác và Phát triển Thụy Sĩ (SDC)

<https://www.eda.admin.ch/deza/en/home.html>

Hợp tác trong nghiên cứu & đổi mới sáng tạo

<http://www.snf.ch/en/researchinFocus/newsroom/Pages/news-201001-new-bilateral-programme-with-vietnam.aspx> (Hợp tác nghiên cứu giữa SNSF và NAFOSTED)

<https://www.sbf.admin.ch/sbfi/en/home/research-and-innovation/international-cooperation-r-and-i/bilateral-programmes.html> (hợp tác về giáo dục)

Học bổng

<https://www.sbf.admin.ch/sbfi/en/home/education/scholarships-and-grants/swiss-government-excellence-scholarships.html>

Quỹ hỗ trợ và phổ biến nghệ thuật và văn hóa Thụy Sĩ Pro Helvetia

<https://prohelvetia.ch/en/>

Các trang thông tin về Thụy Sĩ

Về Thụy Sĩ

<https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home.html>

Chính phủ Thụy Sĩ:

<https://www.admin.ch/gov/en/start.html>

Bộ Ngoại giao Thụy Sĩ:

<https://www.eda.admin.ch/eda/en/fdfa.html>

Kinh tế:

<https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home/wirtschaft/uebersicht/wirtschaft--fakten-und-zahlen.html>

Các trường Đại học Thụy Sĩ

<https://www.myswitzerland.com/en-ch/>

Dữ liệu về khoa học của Thụy Sĩ (cập nhật 2 lần một tháng)

<https://swissinnovation.org/Science-Switzerland/>

Mạng lưới hỗ trợ các công ty khởi nghiệp tập trung vào đổi mới sáng tạo số:

<https://digitalswitzerland.com/swiss-accelerator-network/>

Du lịch

<https://www.myswitzerland.com/en-ch/>

Cổng tin tức Thụy Sĩ

<https://www.swissinfo.ch/eng>

Thông tin chung về Thụy Sĩ

www.ch.ch

Tháng 6/2023

Tài liệu tóm tắt

Chương trình Hợp tác Phát triển Kinh tế giữa Thụy Sĩ và Việt Nam

Việt Nam là một trong những nền kinh tế có độ mở lớn nhất và phát triển tốt nhất trên thế giới. Từng là một trong những quốc gia nghèo, Việt Nam đã vươn lên trở thành quốc gia có thu nhập trung bình thấp chỉ trong vòng một thế hệ. GDP bình quân đầu người của Việt Nam đã tăng từ 394 USD năm 2000 lên 3.756 USD vào năm 2021. Việt Nam đạt được những bước tiến đáng chú ý trong lộ trình thực hiện các Mục tiêu phát triển bền vững (SDG) của Liên hợp quốc. Việt Nam đạt kết quả tốt đối với các chỉ số về phát triển con người, hòa nhập xã hội và xóa đói giảm nghèo.

Tuy nhiên, sự phát triển nhanh chóng của Việt Nam cũng có những hạn chế và hệ lụy nhất định. Hiện nay, Việt Nam đang phải đối mặt với những thách thức mới nhằm đạt được mục tiêu phát triển đầy tham vọng. Cải cách chính trị và thể chế chậm dẫn đến không thể đưa ra được các điều kiện khung cần thiết nhằm phục vụ cho sự tăng trưởng kinh tế chất lượng hơn. Năng suất, hiệu quả sử dụng nguồn tài nguyên và chất lượng sản xuất trong nước còn thấp, làm cho các doanh nghiệp trong nước không có khả năng cạnh tranh quốc tế. Khoảng cách giữa nông thôn và thành thị ngày càng lớn. Ngoài ra, để có được sự tăng trưởng kinh tế như hiện nay, Việt Nam phải trả giá bằng nguồn tài nguyên quốc gia đang dần cạn kiệt và đóng góp ngày càng tăng cho sự nóng lên toàn cầu. Đồng thời, nhiều trung tâm đô thị ven biển quan trọng của Việt Nam hiện đang bị đe dọa bởi biến đổi khí hậu.

Chuyển đổi sang mô hình phát triển kinh tế mới, theo hướng bền vững, bao trùm và sử dụng công nghệ cao là cần thiết để giúp Việt Nam thoát khỏi nguy cơ “bẫy thu nhập trung bình” để trở thành quốc gia có thu nhập cao vào năm 2045. Để đạt được những mục tiêu này, Việt Nam cần sự hỗ trợ trong nhiều lĩnh vực mà Thụy Sĩ sẵn sàng chia sẻ những kinh nghiệm và kiến thức liên quan. Chương trình hợp tác này cũng giúp Thụy Sĩ tăng cường quan hệ kinh tế với một trong những nền kinh tế phát triển nhanh nhất và năng động nhất ở Đông Nam Á.

Bốn trụ cột hợp tác

Mục tiêu chính của chương trình hợp tác phát triển kinh tế của Thụy Sĩ tại Việt Nam là hỗ trợ Việt Nam tăng trưởng bền vững theo định hướng thị trường. Với mục tiêu đó, chương trình hợp tác tập trung vào 4 trụ cột chính:

1. Tăng cường tính thống nhất, minh bạch và trách nhiệm giải trình của tài chính công

Trụ cột này sẽ giúp nâng cao năng lực lập kế hoạch chiến lược về chi tiêu, tăng cường tính ổn định và sức chống chịu của hệ thống tài khóa, đồng thời thúc đẩy tính bền vững và hiệu quả của chi tiêu và đầu tư công.

Chương trình Quản lý Tài chính công (PFM) thực hiện cùng với Ngân hàng Thế giới là công cụ chính để triển khai các hoạt động này. Ban đầu, chương trình được thực hiện ở cơ quan cấp trung ương (Bộ Tài chính), nay đã được mở rộng đến các cơ quan cấp địa phương (tại Thành phố Đà Nẵng và Cần Thơ). Trong tương lai, chương trình sẽ đẩy mạnh mức độ tích hợp với những khía cạnh liên quan đến khí hậu, tiếp tục phân cấp quản lý hệ thống tài khóa và kết hợp tốt hơn nữa các kế hoạch đầu tư công. Trụ cột này cũng bao gồm hỗ trợ cải cách thuế và quản lý nợ công.

2. Nâng cao năng lực và hiện đại hóa khu vực tài chính và thị trường vốn

Trụ cột này tập trung nâng cao năng lực giám sát ngành tài chính, hiện đại hóa và xanh hóa khu vực tài chính và thị trường vốn, đồng thời tạo điều kiện cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ tiếp cận nguồn tài chính.

- Chương trình **lành mạnh hóa ngành Ngân hàng** phối hợp với Ngân hàng Thế giới hướng tới mục tiêu cải thiện khung pháp lý và quy định cũng như năng lực giám sát ngân hàng của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN). Chương trình cũng hỗ trợ tăng cường cơ chế Chống rửa tiền/Chống tài trợ khủng bố (AML/CTF).
- Ở cấp độ phát triển thị trường, dự án **Tài chính chuỗi cung ứng (SCF)** đang giới thiệu các công cụ tín dụng mới/số hóa ngân hàng để tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ tiếp cận tài chính.

Trụ cột này cũng bao gồm hỗ trợ phát triển các ứng dụng công nghệ tài chính (FinTech), chương trình đào tạo dành cho các giám đốc điều hành ngân hàng, tuân thủ môi trường, xã hội và quản trị (ESG), đồng thời hiện đại hóa và xanh hóa thị trường vốn.

Với sự hỗ trợ này, Thụy Sĩ góp phần xây dựng một khu vực tài chính lành mạnh, có sức chống chịu và hiện đại hơn, có khả năng cung cấp các dịch vụ tài chính chuyên sâu và đáng tin cậy nhằm hỗ trợ đổi mới sáng tạo và tạo ra bước nhảy vọt kinh tế để thoát khỏi bẫy thu nhập trung bình.

3. Nâng cao năng lực cạnh tranh và khả năng tiếp cận chuỗi giá trị toàn cầu của các doanh nghiệp

Trụ cột này nhằm hỗ trợ cộng đồng doanh nghiệp và khởi nghiệp ngày càng phát triển mạnh hơn, cải thiện kết quả kinh doanh, hiệu suất sử dụng tài nguyên và chất lượng sản phẩm của các doanh nghiệp trong nước, hầu hết là các doanh nghiệp vừa và nhỏ, cũng như tạo điều kiện tiếp cận thị trường quốc tế.

- **Dự án Chính sách thương mại và xúc tiến xuất khẩu Việt Nam do Chính phủ Thụy Sĩ tài trợ (gọi tắt là SwissTrade)** hợp tác với Bộ Công thương (MoiT) tập trung vào xây dựng chiến lược xuất khẩu và tăng cường hệ sinh thái xúc tiến xuất khẩu (Các tổ chức Hỗ trợ Doanh nghiệp – BSOs) nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp vừa và nhỏ (DNNVN) tiếp cận thị trường quốc tế.
- **Chương trình Khu công nghiệp sinh thái (gọi tắt là EIP)** hướng đến mục tiêu xây dựng các mô hình điểm về tiềm năng và tính khả thi khi chuyển đổi sang mô hình khu công nghiệp sinh thái thông qua giảm thiểu những tác động đến môi trường và ứng dụng thực hành kinh tế tuần hoàn. Đồng thời, chương trình cũng đi cùng với những dự án khác về cải thiện điều kiện làm việc và nâng cao năng suất lao động.
- **Chương trình Khởi nghiệp do Chính phủ Thụy Sĩ tài trợ (gọi tắt là Swiss EP)** hỗ trợ phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp tại Việt Nam.

Những dự án khác trong trụ cột này bao gồm tăng cường khả năng tiếp cận thị trường của một số ngành cụ thể, hỗ trợ phát triển chuỗi giá trị bền vững trong nông nghiệp và thương mại sinh học, hướng tới tuân thủ những tiêu chuẩn chất lượng quốc tế, và các tiêu chuẩn về lao động. Hỗ trợ phát triển du lịch bền vững tại Việt Nam cũng nằm trong trụ cột này.

Với trụ cột này, Thụy Sĩ giúp nâng cao năng lực cho khu vực doanh nghiệp trong nước, hệ sinh thái khởi nghiệp và các DNNVN, góp phần phát triển khu vực tư nhân, và hỗ trợ Việt Nam phát triển kinh tế theo hướng bao trùm, bền vững, đổi mới sáng tạo và có khả năng chống chịu.

4. Tăng cường quy hoạch phát triển và khả năng chống chịu biến đổi khí hậu của các đô thị

Chương trình hợp tác này giúp cải thiện năng lực quy hoạch và quản lý đô thị và nâng cao khả năng chống chịu của các đô thị trước lũ lụt và thiên tai do biến đổi khí hậu gây ra.

Chương trình Phát triển Đô thị do Chính phủ Thụy Sĩ tài trợ tại Việt Nam hỗ trợ Bộ Xây dựng triển khai các chính sách quy hoạch đô thị, tư vấn chiến lược về những mục tiêu quan trọng trong phát triển đô thị, đồng thời hỗ trợ các giải pháp đổi mới sáng tạo nhằm nâng cao

khả năng chống chịu biến đổi khí hậu và quy hoạch đô thị theo hướng phát triển bền vững tại các đô thị. Qua các dự án khác, Thụy Sĩ hỗ trợ Việt Nam lồng ghép những nguy cơ về biến đổi khí hậu vào quá trình phát triển đô thị, giới thiệu các giải pháp phòng chống lũ lụt dựa vào tự nhiên và cải thiện khả năng phòng ngừa rủi ro thiên tai (bao gồm cả các chương trình bảo hiểm rủi ro thiên tai). Một trọng tâm đặc biệt của trụ cột này là tăng cường công tác điều phối giữa các cơ quan trung ương và địa phương. Hỗ trợ chủ yếu tập trung vào các đô thị loại 2 ở các tỉnh ven biển và Đồng bằng sông Cửu Long.

Với trụ cột này, Thụy Sĩ góp phần phát triển đô thị hiệu quả và bền vững, tăng khả năng chống chịu của các đô thị trước những rủi ro do biến đổi khí hậu gây ra, đồng thời củng cố chất lượng cuộc sống và phát triển kinh tế ở các đô thị Việt Nam.

Phương thức thực hiện

Xuyên suốt tất cả các hoạt động hỗ trợ, Thụy Sĩ thúc đẩy bình đẳng giới, giải quyết vấn đề sử dụng hiệu quả tài nguyên cũng như thích ứng và giảm thiểu biến đổi khí hậu. Thụy Sĩ cũng hỗ trợ sử dụng các công nghệ mới và số hóa trong tất cả các hoạt động, ví dụ như trong các ứng dụng công nghệ tài chính, sử dụng các nền tảng thương mại điện tử hoặc quản lý tài sản công.

Đặc tính Thụy Sĩ (Swissness) được thể hiện rõ thông qua các hoạt động hỗ trợ chính là việc tập trung vào các lĩnh vực mà Thụy Sĩ có lợi thế so sánh, kết hợp với kiến thức chuyên môn của Thụy Sĩ, đã làm cho các kết quả hỗ trợ được công nhận một cách rộng rãi tại Việt Nam..

Trách nhiệm thực hiện chương trình hợp tác phát triển kinh tế thuộc về Tổng Cục Kinh tế Liên bang Thụy Sĩ (SECO). Các dự án được thực hiện song phương, với các cơ quan tài trợ song phương khác (như KfW, GIZ) hoặc – trong hầu hết các trường hợp – với các Ngân hàng Phát triển Đa phương (WB, IFC, ADB) và các tổ chức đối tác của LHQ (UNIDO, UN-Habitat, ITC, v.v.). Ngân sách chung cho Chương trình Hợp tác Phát triển Kinh tế Việt Nam giai đoạn 2021-2024 là 80 triệu USD.

Với các lĩnh vực và chương trình trọng tâm nêu trên, hợp tác phát triển kinh tế của Thụy Sĩ tập trung vào những lĩnh vực cải cách then chốt có ý nghĩa quyết định đối với sự phát triển kinh tế thành công hơn nữa của Việt Nam.

GLOSSARY ENGLISH – VIETNAMESE

TỪ VỰNG TIẾNG ANH – TIẾNG VIỆT

- The (United) Federal Assembly - The Swiss Parliament	Quốc hội Liên bang Thụy Sĩ
President of the National Council and of the Federal Assembly	Chủ tịch Hội đồng Quốc gia kiêm Chủ tịch Quốc hội (gọi tắt là Chủ tịch Quốc hội)
1 Parliament – 2 Chambers	Quốc hội với mô hình lưỡng viện
The National Council (Lower Chamber) – which represents the people	Hội đồng Quốc gia (Hạ viện) – Đại diện cho nhân dân
The Council of States (Upper Chamber) – which represents the cantons	Hội đồng Nhà nước (Thượng viện) – Đại diện cho các Bang
Committee (specialist committees)	Ủy ban (Ủy ban chuyên môn)
Parliamentary groups: made up of members of the same party or of parties with similar views)	Nhóm nghị sỹ: nhóm gồm các nghị sỹ cùng 1 Đảng hoặc nhiều Đảng chung quan điểm
Delegations: made up of members from both chambers	Phái đoàn Quốc hội : gồm thành viên của cả hai viện
Parliamentary Services	Văn phòng Quốc hội
Referendum (mandatory or optional)	Trưng cầu dân ý (bắt buộc hoặc không bắt buộc)
Federal Council	Hội đồng Liên bang (Chính phủ)
Federal Councilor	Ủy viên Hội đồng Liên bang (Bộ trưởng)
Federal Chancellor	Thủ tướng Liên bang
Confederation	Liên bang
Canton (26)	Bang (Thụy Sĩ có 26 Bang)
Commune (more than 2'000)	Xã (Thụy Sĩ có hơn 2'000 xã)
Federal Constitution	Hiến pháp Liên bang